

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/7/2014
Identifikačné číslo spisu:	9513100059
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9513100059.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na verejnom zasadnutí 15. júla 2014 v Bratislave o odvolaní obžalovaného Ing. I. E. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 3. marca 2014, sp. zn. PK - 1 T 12/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Ing. I. E. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 3. marca 2014, sp. zn. PK - 1 T 12/2013 bol obžalovaný Ing. I. E. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. a z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 10. júla 2012 v čase okolo 16.05 h ako člen hliadky Krajského dopravného inšpektorátu, Oddelenia mýtnej polície PZ Bratislava - Jarovce na diaľnici č. D2, v blízkosti hraničného priechodu Brodské v smere na Malacky, po tom, ako zastavil osobné motorové vozidlo značky Opel Zafira, s evidenčným číslom Spolkovej republiky Nemecko K., ktoré v tom čase riadil N. J., ktorý sa dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky tým, že nezastavil na mieste, kde to bolo prikázané a namiesto toho, aby obžalovaný priestupok vyriešil v súlade s príslušnými právnymi predpismi, vodičovi uvedeného vozidla oznámil, že za tento priestupok mu môže byť uložená bloková pokuta 150,- € alebo ho „pošle do Bratislavy, kde bude musieť zaplatiť 300 € a tiež mu bude uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu jeden rok, ale pokiaľ mu zaplatí sumu 50 €, tak ho nechá ísť“, následne od N. J. prijal sumu 50 € ako úplatok a ponechal si ho, uvedený priestupok žiadnym spôsobom nezaevidoval a vodiča nechal z miesta odísť, čím konal v rozpore s čl. 8 ods. 4 Nariadenia prezidenta PZ č. 7/2002 o objasňovaní priestupkov a prejednávaní priestupkov v PZ v znení neskorších predpisov a súčasne porušil povinnosti policajta v zmysle § 8 ods. 1 Zákona č. 181/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a v zmysle § 48 ods. 3 písm. a/, písm. g/ Zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov PZ, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

Za to bol odsúdený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, s použitím § 38 ods. 2 a § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 329 ods. 2, s použitím § 56 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený peňažný trest vo výmere 300 (tristo) €.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol stanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti spočívajúci vo výkone služby v ozbrojených zboroch na dobu 3 (tri) roky.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote obžalovaný Ing. I. E. prostredníctvom svojej obhajkyne odvolanie proti všetkým výrokom prvostupňového rozsudku.

V prvej, obsahovo všeobecnej časti odvolania poukázal na povinnosť orgánov činných v trestnom konaní vykonávať dôkazy v prospech aj neprospech obvineného tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Tr. por.), na kritériá odôvodnenia rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 Tr. por., povinnosť prokurátora dokázať žalovaný skutok a povinnosť súdu v prípade neodstránených rozporov a pretrvávajúcich pochybností o podstatných okolnostiach skutkového stavu rešpektovať zásadu „in dubio pro reo“.

V ďalšej časti odvolania reprodukuje podstatné časti už predtým uplatnenej obhajoby, že žalovaný skutok sa nestal, čo potvrdil aj s ním spolupracujúci mýtny úradník, svedok K. E.. Poukazuje na to, že o správnosti a úplnosti skutkových zistení prvostupňového súdu sú dané pochybnosti. Z výpovedí svedkov N. J. a Mgr. D. J. nie je nadovšetko zrejmé, že skutok tak ako ho opísali sa stal a že ho bez akýchkoľvek pochybností spáchal on (obžalovaný). Z prepisu telefonického hovoru na políciu svedkyne D. J. je zrejmé, že táto nevedela dostatočne presne identifikovať rozhodujúce skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že členom údajnej policajnej hliadky, ktorá mala vyberať peniaze „do vlastného vrečka“, bol obžalovaný. Svedkyňa nevedela dostatočne presne opísať policajtov a ani policajné auto, nespomenula ani to, že jej manžel mal zaplatiť policajtovi 50 € a až na otázku policajta, ktorý s ňou telefonicky hovoril, vo všeobecnosti uviedla, že policajti vyberajú pokuty v podstate do vlastného vrečka. Údaj svedkyne J., že obaja policajti mali biele košeľe je nesprávny, lebo svedok E. nie je policajt ale mýtny úradník, súčasťou uniformy ktorého bola tmavá a nie biela košeľa. Okrem toho obaja mali oblečené reflexné vesty, čo je taký výrazný znak, že si ho svedkovia J. mali všimnúť. Taktiež popis policajta, ktorý komunikoval podľa svedkyne hrôzostrašne po anglicky sa nezhoduje s jeho osobou, pretože nemá žiadny náznak lysiny ako to uvádzala svedkyňa Mgr. D. J.. Na záver sa nedá opomenúť ani skutočnosť, že svedkovia kontaktovali políciu s pomerne veľkým časovým odstupom od okamihu, kedy malo dôjsť ku spáchaniu skutku.

Preukázanie jeho viny nie je postavené na žiadnom relevantnom dôkaze. Výpovede svedkov N. J. a Mgr. D. J. nie sú dostačujúce dôkazy na preukázanie viny. Súd výpoveď svedkyne J. vyhodnotil ako vierohodnú, ale treba zobrať do úvahy, že jej výpoveď bola jednoznačne účelová v snahe pomôcť manželovi. Túto skutočnosť súd preniesol na svedka E., ktorého opísal ako nevierohodného v snahe pomôcť jemu (obžalovanému) ako kolegovi, s ktorým viackrát vykonával službu. Nemožno taktiež ignorovať rozpory v podstatných častiach výpovede svedkov D. J., N. J. a svedka E. a jeho výpovede, nakoľko mali byť aktérmi skutku. Nemožno súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že výpovede svedkov J. sú v podstate zhodné a že drobné rozpory sú odôvodniteľné časovým faktorom, uplynutím dvoch rokov od spáchania skutku. Už zo samotného bezprostredného telefonického rozhovoru, ktorým svedkovia J. oznamovali korupčné správanie údajných policajtov, vyplýva niekoľko podstatných nepresností, ktoré vzbudzujú pochybnosti ohľadom výpovedí týchto svedkov. Preto mal súd v

pochybnostiach rozhodnúť v jeho prospech a nie opačne. Prvostupňový súd pochybil aj v tom, keď prihlíadal na výsledky rekognície, nakoľko tieto sú nezákonné. Obaja svedkovia J. boli totiž pred jej vykonaním vypočutí 12. júla 2012, ale v zápisnici o ich výsluchu v rozpore s § 124 Tr. por. absentuje podpis osoby prítomnej pri prečítaní zápisnice, ktorá osoba má zabezpečiť objektivnosť a pravdivosť, že bola zápisnica o výsluchu svedka podpísaná dobrovoľne a po oboznámení sa s obsahom zápisnice, nemal svedok žiadne námietky. Taktiež v každej zo štyroch zápisníc o rekognícii absentuje podpis poznávanej osoby, ktorej totožnosť mala byť zistená.

Z uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil prvostupňovému súdu s príkazom, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol alebo aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že ho oslobodí spod obžaloby.

Zástupca Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a zákonný. Navrhol preto odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po zistení, že neprichádza do úvahy zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 alebo zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaný Ing. I. E. podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, vrátane odvolateľom tvrdených chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Názor obžalovaného, že prvostupňový súd oprel svoje rozhodnutie aj o nezákonne vykonané dôkazy, rekognície v prípravnom konaní, ktorá okolnosť by bola subsumovateľná pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., neobstojí.

Úplne z formálneho hľadiska treba uviesť, že jedným z podkladov pre rozhodnutie o vine obžalovaného Ing. I. E. neboli štyri rekognície, majúce trpieť už spomenutými defektmi spôsobujúcimi ich nezákonnosť a teda aj nepoužiteľnosť pre rozhodnutie súdu, pretože dve z nich sa nedotýkali obžalovaného, ale svedka E., pričom tieto stoja evidentne mimo okruhu dôkazov, z ktorých vychádzal súd prvého stupňa pri uznaní viny obžalovaného.

Čo sa týka rekognícií vykonaných svedkami N. J. a Mgr. D. J. 12. júla 2012, pri ktorej bol opoznaný ako páchatel skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania, obžalovaný, okolnosti ním uvádzané na hlavnom pojednávaní a totožne aj v podanom odvolaní, nespôsobujú nezákonnosť dôkazu získaného z dôkazného prostriedku rekognície.

Na rekogníciu vykonávanú svedkom sa podľa § 138 Tr. por. primerane použije ustanovenie § 126 Tr. por. upravujúce vykonávanie rekognície obvineným, pričom medzi základné podmienky zákonného vykonania rekognície patrí predchádzajúci opis osoby alebo veci, ktorej totožnosť sa má zistiť.

Uvedená podmienka bola splnená výsluchom svedkov J. 12. júla 2012, takmer bezprostredne pred vykonaním rekognície podľa fotografie.

Nezodpovedá skutočnosti, že v oboch prípadoch sa postupovalo v rozpore s ustanovením § 124 ods. 3 Tr. por. V prípade svedkyne Mgr. D. J. bol totiž nezúčastnenou osobou podľa označeného ustanovenia kpt. JUDr. C. I. (č.l. 41). Je pravda, že taká osoba nebola prítomná pri výsluchu svedka N. J., ktorý bol ako cudzinec neovládajúci slovenský jazyk, v ktorom sa aj v takom prípade spisuje zápisnica (§ 58 ods. 2 Tr. por.), vypočúvaný za prítomnosti tlmočnice Ing. X. O..

Prítomnosť inej osoby, ktorá nemala nijaký vplyv na priebeh úkonu okrem tlmočnice by bola v tomto

případe rýdzo formálna, pretože ak neovládala cudzí jazyk, do ktorého sa tlmočilo, nemohla by splniť to, čo bolo jej úlohou, a síce v prípade potreby dosvedčiť, ako prebiehal výsluch, že vyslúchaný podpísal zápisnicu dobrovoľne a po oboznámení sa s jej obsahom, ku ktorému mal, resp. nemal pripomienky a námietky.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade vykonávania výsluchu osoby neovládajúcej slovenský jazyk, v ktorom sa konanie vedie, nezúčastnenú osobu v zmysle § 124 ods. 3 Tr. por. nahrádza tlmočník, ktorého účasť pri takom úkone je nevyhnutná. Tlmočník v takom prípade spĺňa atribúty nezúčastnenej osoby, pretože nielenže výsluch nevykonáva, ale ani do neho aktívne nezasahuje, pričom pri výkone tlmočnickeho úkonu je pod hrozbou trestných následkov nepravdivého tlmočnickeho úkonu podľa § 347 Tr. zák. Napokon treba uviesť, že podmienku uvedenú v § 124 ods. 3 Tr. por. treba v každom posudzovanom prípade hodnotiť aj materiálne, teda prihliadať na jej nesplnenie s následkom neplatnosti úkonu iba v prípade vznesených námietok proti priebehu a obsahu konkrétneho úkonu, čo ovšem nie je dané v preskúmvanej veci, pretože svedok N. J. v žiadnej z nasledujúcich výpovedí počas celého trestného konania nespochybnil nič z toho, čo uviedol v rámci výpovede 12. júla 2012, ktorá svojím významom napĺňala podmienku rekognície podľa § 126 ods. 1 Tr. por.

Nezákonnosť rekognície nemôže spôsobiť ani to, že zápisnica o nej nie je podpísaná aj poznávanou osobou, pretože priebeh tohto úkonu, jeho zákonnosť či nezákonnosť môže osvedčiť len nezúčastnená osoba, a práve z tohto dôvodu je účasť takej osoby pri rekognícii obligatórna (§ 126 ods. 3 Tr. por.). Táto podmienka v posudzovanom prípade splnená bola.

Pokiaľ ide o vecné posudzovanie výpovedí svedkov N. J. a Mgr. D. J., nemožno súhlasiť s obhajobou obžalovaného, že tieto dôkazy spoľahlivo nepreukazujú spáchanie žalovaného skutku a ani to, že on je jeho páchatelom.

Vôbec nie je namieste spochybňovať ich výpovede s poukazom na to, že čin oznámili s pomerne veľkým časovým odstupom, pretože k tomu došlo takmer bezprostredne po spáchaní činu, ešte počas cesty svedkov po diaľnici do ich cieľa, zhruba o 17,00 hod, ako to potvrdil svedok Böls a krátko na to o 18,05 hod. svedkyňa J. podala na OO PZ Trnava trestné oznámenie pre skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. Okolnosti, že nevedela dostatočne presne identifikovať typ vozidla, ktoré používala hliadka mýtnej polície, že obaja jej členovia mali biele košeľe (hoci takú mal len obžalovaný), že angličtina toho z nich, ktorý komunikoval s jej manželom bola „hrôzostrašná“, nemôžu spochybniť podstatu skutkového deja, totiž že obžalovaný zistiť priestupok svedka J. postupoval protiprávne, keď namiesto toho, aby ho vyriešil v súlade so zákonom, si od svedka vyžiadaval úplatok 50 €, ktorý mu svedok aj poskytol.

V tomto smere niet žiadnych pochybností o pravdivosti výpovedí svedkov J., pričom zároveň neexistuje žiadne rozumné vysvetlenie, prečo by svedkovia oznamovali skutok, ktorý sa nestal. Z dôvodov, na ktoré poukazuje v odôvodnení svojho rozsudku prvostupňový súd je zjavné, že skutok sa stal na území Slovenskej republiky, na mieste konkretizovanom v skutkovej vete, pričom je preukázané, že v danom čase a mieste neoperovala žiadna iná hliadka. To, že osobou, ktorá úplatok žiadala a prijala, bol obžalovaný, bolo nepochybne preukázané výsledkami rekognície, v rámci ktorej obžalovaného opoznali tak svedok J., ako aj jeho manželka Mgr. D. J.. Uvedená svedkyňa ani pri prvotnom kontakte so svedkom J. neuviedla taký popis páchatľa, ktorý by vylučoval, že ním mohol byť práve obžalovaný. Ním zdôrazňovaný údaj svedkyne o náznaku lysiny, ktorá ale u neho nie je daná, nebol jednoznačným konštatovaním svedkyne, ktorá páchatľa prvotne popísala tak, že „mal takú okrúhlejšiu tvár sa mi zdá, že mal tuším lysinu, bol trochu plešatý a možno, že mal strnisko“ (č.l. 155). Pri podaní trestného oznámenia ho opísala ako asi 175 cm vysokého, vo veku 33 - 37 rokov, na tvári mal strnisko a čierne vlasy ostrihané nakrátko. Takmer totožný popis svedkyňa uviedla aj vo výpovedi pred začatím rekognície. Jej opis páchatľa sa navyše diametrálne neodlišuje od popisu poskytnutého jej manželom, svedkom J.. Okolnosť, že obaja svedkovia neuviedli, že členovia hliadky mali reflexné vesty, znamená iba to, že v kritickom čase neboli použité, hoci zrejme mali byť súčasťou výstroja hliadky.

Vzhľadom na uvedené priame usvedčujúce dôkazy, o hodnovernosti ktorých niet dôvodu pochybovať, neprichádza do úvahy rozhodnutie s aplikáciou zásady „in dubio pro reo“, keďže po vykonaní dokazovania nevznikli pochybnosti o vine obžalovaného.

Správne zistený skutok obžalovaného Ing. I. E. súd prvého stupňa v súlade so zákonom právne posúdil ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a keďže v tomto smere napadnutý rozsudok dostatočne a vecne správne odôvodnil, odvolací súd poukazuje len na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožňuje.

Po preskúmaní výroku o trestoch najvyšší súd konštatuje, že aj v tejto časti prvostupňový rozsudok zodpovedá zákonu. Obžalovanému vzhľadom na spáchanie dvoch trestných činov bol správne uložený úhrnný trest odňatia slobody a to podľa ustanovenia § 329 ods. 2 Tr. zák. ako prísnejšieho zo zbiehajúcich sa trestných činov v rámci nemodifikovanej trestnej sadzby v rozpätí päť až dvanásť rokov. Uloženie tohto druhu trestu celkom na dolnej hranici je odôvodnené osobou páchatel'a, ktorý pred spáchaním trestnej činnosti viedol riadny život. Na druhej strane však odvolací súd nemohol uplatniť postup podľa § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu pre nezistenie takých okolností prípadu ani pomerov páchatel'a, z ktorých by bolo možné urobiť opodstatnený záver, že by použitie nezníženej trestnej sadzby bolo pre obžalovaného neprimerane prísne. Zaradenie obžalovaného pre výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia vychádza zo správnej aplikácie ustanovenia § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Opodstatnenosť uloženia ďalších trestov a to trestu peňažného a trestu zákazu činnosti je zrejmá. Aj uloženie týchto druhov trestov je v napadnutom rozsudku primerane zdôvodnené, preto ďalšie odôvodňovanie v tomto uznesení by bolo len duplicitné.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie obžalovaného Ing. I. E. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.